

vendig. Muligt var det, at et Nævn vilde være bedre end Forligsmanden, men det er jeg heller ikke sikker paa. Det, jeg gerne vilde fremhæve, men ikke gentage i Enkeltheder, er det samme, som det ærede Medlem fra Slagelse (Lange) fremhævede, nemlig, at med Hensyn til den forligende Institution er der tre ret vigtige Punkter, overfor hvilke den ene Part, nemlig Arbejdsgiverne, nærer en Frygt og ikke ønsker Loven i Modsætning til den anden Part, Arbejderne. Nu er det netop efter min Mening Idealet, at den Slags Lovgivning skabes fra neden af ved Samstemning mellem Parterne og derefter bliver sanktioneret. Derfor føler jeg mig i høj Grad tilfreds, naar jeg ser af Bemærkningerne til Voldgiftslovsforslaget, at den og den Bestemmelse have Arbejderne haft imod, f. Eks., at deres Forening skal gøres pekuniært ansvarlig for Medlemmerne i alle Tilfælde, og en anden Bestemmelse have Arbejdsgiverne haft imod, og saa gør man ikke disse Bestemmelser til Lov; men naar de ere enige om en Bestemmelse, optages den i Forslaget. Det forekommer mig, at den samme Betragtning burde være anstillet overfor Forligsmanden. Det er meget muligt, at Forligsmanden derigennem vilde blive en endnu mere tynd Institution, end han alligevel kan blive, men hvis man ønsker at gøre Forsøget med ham, saa forekommer det mig hensigtsmæssigt at gøre Forsøget i en saadan Skikkelse, som begge Parter ere enige om, og hvis man kommer til det Resultat, at Institutionen gør Nytte, men trænger til at udstyres med stærkere Midler, at man saa venter, til der er opnaaet Enighed om de stærke Midler, som vedkommende Mand skal udstyres med.

Det ærede Medlem fra Slagelse (Lange) har om de tre Punkter i Enkeltheder sagt ganske, hvad jeg kunde have Grund til at sige, saa jeg skal ikke gentage det, men slutte mig dertil. Kun for det sidste Punkts Vedkommende skal jeg gøre en Tilføjelse. Der er en Ting, som Arbejdsgiverne ikke ere glade ved, og det er, at Forligsmanden skal have Undersøgelsesret med Vidnetvang og Vidneansvar. Denne Undersøgelsesret forekommer mig heller ikke heldig, ikke saa meget for de Forretningshemmeligheders Skyld, som der er Tale om, at Undersøgelser kunde afsløre,

for der gaar det mig paa lignende Maade, som det ærede Medlem for København 4de Valgkreds (Birck), at jeg er ikke saa sikker paa, at Begrebet Forretningshemmelighed er saa hellig en Ting og trænger til at værnes saa stærkt. For hvis Forretningshemmeligheden bestaar i visse Grundtræk i Forretningens Regnskabsforhold, saa har jeg for mit Vedkommende ved mange Lejligheder gjort mit for at opfordre Arbejdsgiverne, jeg kender, til at lægge disse Forhold aabne for deres Arbejdere, naturligvis ikke for de Hundrede eller Tusinde, de maatte have, men et eller andet Udvalg af dem, som var deres Tillidsmænd, fordi jeg har gjort den Erfaring, at en stor Del af de heftigste Lønstridigheder i Virkeligheden have deres Aarsag i, at Arbejderne have en fuldstændig urigtig Forestilling om den Profit, som Arbejdsgiverne antages at putte i deres Lomme. Det er ret almindeligt, at Arbejderne, naar de kende Forretningens Bruttoudbytte og Arbejdslønnen, saa tro, at Forskellen mellem disse to Størrelser gaar ganske rolig i Arbejdsgiverens Lomme, og at Arbejdsgiverne derfor have en ganske umaadelig Indtægt, hvormed de kunde forhøje Arbejdslønnen. Naar derimod Arbejderne faa Lejlighed til at sætte sig ind i Forretningens Gang og faa at vide, hvilke Hærskarer af Udgifter der skal afholdes foruden Arbejdslønnen, saa er det min Erfaring, at de hurtig blive klare over, at en hel Del af de Strejker, som de ville iværksætte, ere frugtesløse, fordi der ikke er Penge til at opfylde deres Fordringer. Men naar jeg saa stærkt anbefaler, at en saadan Aabenhed kunde finde Sted overfor et Udvalg, er jeg lige saa stærkt inde paa, at det skal ske frivilligt, ikke ved Tvang.

Naar her nu er Tale om, at Forligsmanden skal have Adgang til at fremtvinge Oplysninger om alle disse Forhold, saa er der særlig en Ting, jeg vil have Lov til at pege paa — det staar ikke i Loven, men det fremgaar af Bemærkningerne —, at man fra Arbejdernes Side blandt andet har ønsket, at Forligsmanden skulde undersøge saadanne Forhold som Materialernes Pris, Salgsprisen for Varerne og Forholdet mellem disse to Ting, og at han skulde hjælpe til at faa slaaet fast, at der